

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

KAVITADAKSIJOS ĮPROČIO ANALIZĖ TARP VILNIAUS UNIVERSITETO ODONTOLOGIJOS STUDENTŲ

Darbo autorė. Justė GLADKAUSKAITĖ, V kursas.

Darbo vadovė. Greta AIDUKAITĖ, VU MF Odontologijos institutas.

Darbo tikslas. Nustatyti kavitadaksijos (pasikartojančio burnos gleivinės kramtymo) paplitimą tarp Vilniaus universiteto Odontologijos instituto studentų ir iširti šio įpročio ryšį su nerimo lygiu bei įtaką su sveikata susijusiai gyvenimo kokybei.

Darbo metodika. 2023 m. balandžio – birželio mėnesiais atlikta savanoriška, anoniminė anketinė apklausa. Tyrimo tikslinę populiaciją sudarė Vilniaus universiteto Odontologijos instituto studentai ($n=203$). Klausimyną sudarė trys pagrindinės dalys: demografiniai klausimai, kavitadaksijos paplitimo ir su ja susijusių veiksnių įvertinimas, nerimo lygio ir su sveikata susijusios gyvenimo kokybės įvertinimas. Nerimo lygis vertintas naudojant Generalizuoto nerimo skalę7 (GAD7), su sveikata susijusi gyvenimo kokybė įvertinta naudojant Trumpą sveikatos apklausos formą (SF-36). Statistinė duomenų analizė atlikta naudojant IBM SPSS 29.0 programinį paketą. Rezultatas laikytas statistiškai reikšmingu, kai $p<0,05$.

Rezultatai. Tyrime dalyvavo 172 VU OI studentai, iš jų 118 (68,6 proc.) moterų ir 54 (31,4 proc.) vyrai. Kavitadaksijos paplitimas tarp studentų siekė 57 proc. ($n=98$). Daugiau nei pusės studentų, susiduriančių su kavitadaksija, ($n=53$; 54,1 proc.) šis įprotis yra lėtinis, trunka ilgiau nei metus, 27 (27,6 proc.) respondentų – nuo 4 savaičių iki 12 mėnesių, o likusių ($n=18$; 18,4 proc.) trumpiau. Dažniausiai kramtoma žandų ($n=74$; 75,5 proc.) bei lūpų ($n=62$; 63,3 proc.) gleivinė, rečiausiai – liežuvio ($n=11$; 11,2 proc.). Dažniausiai kavitadaksija sukėlė skausmą (54,1 proc.), mitybos sutrikdymą (23,5 proc.) bei estetinius pokyčius (20,4 proc.). Rezultatai atskleidė, kad studentai, turintys kavitadaksijos įprotį, pasižymėjo didesniu GAD–7 balu, t. y. patyrė didesnį nerimą ($p<0,001$). Studentai, susiduriantys su kavitadaksija, lyginant su neturinčiais šio įpročio tiriamaisiais, statistiškai reikšmingai prasčiau vertino savo nuo sveikatos priklausančią gyvenimo kokybę visose tirtose srityse: socialinę funkciją, emocinę būklę ir energingumą (atitinkamai $p=0,003$; $p=0,006$; $p=0,005$).

Išvados. Kavitadaksija yra plačiai paplitusi tarp Vilniaus universiteto Odontologijos instituto studentų. Šis įprotis yra susijęs su patiriamu didesniu nerimu ir neigiamai veikia nuo sveikatos priklausančiai gyvenimo kokybę. Svarbu skirti ypatingą dėmesį odontologijos studentų švietimui apie kavitadaksijos įpročio bei padidėjusio nerimo valdymo būdus. Tyrimas išryškino poreikį toliau plėtoti multidisciplininį psichikos sveikatos ir odontologijos mokslų požiūrį, tobulinti kavitadaksijos diagnostikos kriterijus, gydymą ir prevenciją.

Raktažodžiai. Kavitadaksija; j kūną orientuotas pasikartojantis elgesys; morsicatio buccarum; odontologijos studentai; nerimo sutrikimai.